

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	14XCdo/21/2015
Identifikačné číslo spisu:	4212220394
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4212220394.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9C/602/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 26Co/214/2014-97 z 26. marca 2015 vo výroku potvrdzujúcom uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9C/602/2012-69 z 19. septembra 2014, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobkyne o d m i e t a.

Žalovanej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „súd prvého stupňa“) uznesením č. k. 9C/602/2012-69 z 19. septembra 2014 uložil žalobkyni, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatila súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- + 3,- eur s tým, že súdny poplatok je vyrubený podľa položky č. 20a a č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) druhou výrokovou vetou rozsudku č. k. 26Co/214/2014-97 z 26. marca 2015 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“). K námietke žalobkyne týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia napadnutého uznesenia uviedol, že táto námietka je nedôvodná, pretože súd prvého stupňa uviedol, z akého dôvodu poplatkovú povinnosť uložil, v akej výške a podľa akej položky. Pri tvorbe súdneho rozhodnutia nesmie prevládať prílišný formalizmus, preto stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti podľa názoru odvolacieho

súdu zodpovedá požiadavke dostatočného odôvodnenia uznesenia súdu. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou, že spoplatneniu podlieha len podanie samotnej žaloby a nie aj ďalšie úkony vo veci samej, medzi ktoré patrí i odvolanie. Poukázal na ust. § 6 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), podľa ktorého poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. V danom prípade bolo podané odvolanie vo veci samej, preto bolo dôvodné vyrubiť súdny poplatok podľa rovnakej sadzby aj v odvolacom konaní. K námietke týkajúcej sa intertemporálneho ust. § 18ca zákona o súdnych poplatkoch odvolací súd uviedol, že predmetné ustanovenie treba chápať v kontexte celého zákona o súdnych poplatkoch. V prípade odvolania vzniká poplatková povinnosť až podaním odvolania (§ 5 zákona o súdnych poplatkoch), ktoré je poplatkovým úkonom podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Preto ak bolo odvolanie podané po 1. októbri 2012, aj keď samotné konanie sa začalo pred týmto dátumom, použije sa právny stav účinný po 1. októbri 2012. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 1. októbrom 2012.

Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie. Napadnuté rozhodnutie označila za prekvapivé a priechiace sa zákonu, pretože súdy jej vyrubili súdny poplatok, ktorý nemal byť vyrubený, a tým jej odňali možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Žiadala preto napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s ust. § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa ust. § 236 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovoláním napadnutý výrok je síce súčasťou rozsudku, avšak má povahu uznesenia. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O. s. p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkoch, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Dovolateľka napadla dovoláním uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie.

Keďže v preskúmvanej veci je dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré vykazuje znaky

jedného z tých uznesení, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O. s. p., je zrejmé, že prípustnosť dovolania žalobkyne z ustanovenia § 239 nemožno vyvodiť.

Prípustnosť dovolania žalobkyne by tak bola daná len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v ust. § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľka v dovolaní netvrdila žiadnu vadu zakladajúcu prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. a/ až písm. e/ a písm. g/ O. s. p., pričom existenciu takejto vady z úradnej moci nezistil v dovolacom konaní ani dovolací súd. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka v dovolaní výslovne namietala existenciu vady uvedenej v ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. tvrdiac, že ako účastníkovi konania sa jej odňala možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu je „prekvapivé“ a poplatková povinnosť jej bola uložená v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch.

K tvrdeniu dovolateľky, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, dovolací súd uvádza, že v rozhodovacej praxi NS SR sa pod „prekvapivým rozhodnutím“ rozumie rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných záveroch než rozhodnutie súdu prvého stupňa, alebo rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvého stupňa „nečakane“ založené na iných (nových) dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, pričom účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní. V preskúmvanej veci rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa nie je prekvapivé a ani nečakané, pretože súdy oboch stupňov rozhodovali o poplatkovej povinnosti, ktorá žalobkyni vznikla podaním odvolania (žalobkyňa musela predvídať, čo bude odvolací súd v odvolacom konaní posudzovať a preskúmať s prihliadnutím na rozsah a dôvody podaného odvolania), pričom súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na rovnakých skutkových a právnych záveroch.

Z obsahu podaného dovolania ďalej vyplýva, že dovolateľka v skutočnosti namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, ako aj súdom prvého stupňa (nesprávne vyrubenie súdneho poplatku za odvolanie podľa položky č. 7a Sadzovníka súdnych poplatkov). V súvislosti s touto námietkou dovolateľky je potrebné uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v ust. § 237 ods. 1 O. s. p.) nezakladá súčasne aj prípustnosť dovolania. Právne posúdenie veci je totiž realizáciou vlastnej rozhodovacej činnosti súdu, ktorou sa účastníkovi konania neodnímajú žiadne procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho subjektívnych práv a oprávnených záujmov. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, ak by dovolanie bolo procesne prípustné. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia NS SR, napríklad sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011 a 7Cdo/26/2010).

Zároveň dovolací súd uvádza, že v posudzovanej veci ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - viď konania vedené na NS SR pod sp. zn. 3Cdo/180/2014, 3Cdo/275/2014, 7Cdo/398/2014, 7Cdo/466/2014, 4Cdo/371/2014, 5Cdo/198/2014). Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach v celom rozsahu stotožňuje,

poukazuje na ne, a preto ďalšie dôvody už neuvádza (ust. § 243b ods. 7 O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej dovolateľkou (ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v ust. § 237 ods. 1 O. s. p., pričom prípustnosť dovolania nevyplýva ani z ust. § 239 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie žalobkyne podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1, § 151 a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v dovolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, keďže žalovaná nepodala návrh na jej priznanie.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.